

*Domov důchodců Ústí nad Orlicí
Cihlářská 761, 562 01 Ústí nad Orlicí*

MĚSÍČNÍK

**DOMOVA DŮCHODCŮ
Ústí nad Orlicí**

6. číslo/ Červen 2024

Po přečtení, prosím, předejte dalšímu obyvateli!

Milé čtenářky, milí čtenáři,

Měsíc červen je posledním měsícem pro školáky, kteří se určitě na zasloužené prázdniny velmi těší. Počasí si s námi pohrává, slunečné dny střídá déšť, bouřky, místy i kroupy. Také chladná rána způsobila, že zmrzly některé květiny a plodiny na zahrádkách. Zamračená obloha bez sluníčka nám na náladě nepřidává, ale věříme, že si i přesto dokážeme najít něco, co nám udělá radost. Doufejme, že se počasí ustálí, přestane tolik pršet a my se budeme více potkávat venku a budeme si užívat sluníčka a tepla.

V tomto Měsíčníku si mimo jiné můžete přečíst o zahradě v červnu, o městu Litomyšl, historii festivalu Smetanova Litomyšl a dozvíte se o historii kostela v Neratově. Chybět nebudou ani oblíbené kvízy a vtipy.

Sluníčkové jarní dny a hezké počteníčko Vám přejí

Eva Plívová a Dana Matoušková – Vaše sociální pracovnice

Vážení čtenáři Měsíčníku,

v lednovém čísle našeho Měsíčníku jsem Vás informovala, že nás letos čekají odvážné plány. Pomalu se blíží polovina roku a jsme zase o kousek dál.

Nejprve zmíním, že už byl instalován elektrický požární systém, někteří z Vás možná ani nezaznamenali žádnou změnu, stavební firma pracovala tiše a prachu bylo méně, než jsme očekávali. Nyní budou provedeny potřebné zkoušky a od 1. 7. bude systém připojen, což významně zvýší bezpečnost Domova.

Dále bych Vás touto cestou ráda informovala o dalších podrobnostech vzniku nového pavilonu. Zastupitelé města na květnovém zasedání schválili realizaci projektu s názvem Domov pro seniory - nový pavilon D - Ústí nad Orlicí. Areál Domova rozšíří přístavba, která klientům i personálu poskytne požadovaný komfort a kvalitnější zázemí. Většina pokojů bude jednolůžkových a každý pokoj bude mít svou koupelnu se sociálním zařízením. Předpokládá se, že stavba vyjde na zhruba 222 milionů korun. Město podá žádost o dotaci na výzvu „Modernizace a rozvoj pobytových služeb sociální péče“.

Zdrojem financování bude z velké části bankovní úvěr, se kterým počítá výhled rozpočtu města, zbývající částku uhradí

město ze svého rozpočtu. Je to jedna z největších a nejdůležitějších investic města.

Stavební práce by se měly rozjet na podzim, přesný termín sdělíme hned, jak bude znám. Pokud půjde vše dobře a bez problémů, stavba by měla být dokončena do konce roku 2025.

Stavba bude probíhat za plného provozu, to je skutečnost, která se dotkne všech klientů, zaměstnanců a celého provozu námi poskytovaných sociálních služeb. Jsme si vědomi, že to bude pro všechny velmi náročná a trnitá cesta, která bude od všech zúčastněných vyžadovat velkou trpělivost.

Jedním omezením bude, že nebude možné využívat k pobytu venkovní prostor směrem k parkovišti – pergolu ani zahradu, protože tento prostor bude plně využívat stavební firma.

Aktuálně se zabýváme projektovou dokumentací na novou zahradu, která bude pro posezení, společná setkávání a další nové aktivity vybudovaná před budovou C a výhledově i B. Měla by vznikat postupně, ale konečnou podobu už má. Spolupracujeme se zkušenými zahradními architekty a věříme, že splní všechna očekávání.

Abyste měli představu, jak budou výsledná díla vypadat, připravujeme pro Vás fotogalerii v přízemí budovy B.

Bude to náročné období, ale jak říká známý citát: „Kde je vůle, tam je i cesta.“ A výsledek bude jistě stát za to.

Vaše ředitelka

Co nás čeká v červnu

V úterý 4. 6. od 13 hod. – jedeme do NERATOVA. Pojed'te s námi na půldenní výlet do nedalekého Neratova. Posezení máme domluvené v místní kavárně s výhledem na úchvatný kostel. K občerstvení si můžete dát nejen sladké dobroty, ale i bramboráčky a regionální neratovské pivo. Doprava je pro pohodlné nastupování zajištěna bezbariérovým autobusem. V případě zájmu se hlase u aktivizačních pracovníků.

V pondělí 10. 6. od 10 hod. – Vás zveme do jídelny v 1. patře budovy B na vystoupení dětí z pěveckého sboru PÍSNIČKA ze ZŠ KOMENSKÉHO.

Ve čtvrtek 20. 6. od 9 hod. – navštívíme AQUAPARK, kde se koná přehlídka techniky Integrovaného záchranného systému a Armády ČR. Okoukneme také prostory aquaparku a plavecké bazény.

V pondělí 24. 6. od 14 hod. – vystoupí mladí KLAVÍRISTÉ ZE ZUŠ ÚnO. Zavítají k nám v doprovodu paní učitelky Kamily Šejnohové. Poslechnout si je a třeba si s nimi zazpívat přijďte do jídelny v 1. patře budovy B.

V úterý 25. 6. – společně oslavíme DEN NÁMOŘNÍKŮ. Čeká nás celodenní plavba plná zábavy a vodních hrátek. Kotvíme pod pergolou ☺

Pranostiky na květen

- * Medardova kápě-čtyřicet dní kape.
- * Když na Medarda prší, voda břehy vrší.
- * Když na Medarda prší, těžko se seno suší.
- * Sv. Tonička mívá uplakaná očička.
- * Pohoda na sv. Víta-to dobrota na žita.
- * *Na sv. Víta na jedné straně se tmí, na druhé svítá.*
- * *Na sv. Aloise poseč louku, neboj se!*
- * *Na sv. Jána otvírá se létu brána.*
- * Na Petra a Pavla den jasný a čistý, rok úrodný bude jistý.
- * Prší-li na sv. Petra Pavla, bude mnoho myší.
- * *Jaké počasí na sv. Ladislava, takové jest po sedm neděl.*
- * *O sv. Barnabáši bouřky často straší.*

Rok v zahradě - květen

Měsíc červen je ve znamení nového života, některá mláďata

přišla na svět sice už na začátku roku, jiná až teď v červnu a někteří ptáci pečují dokonce už o druhou snášku vajec. Zahradníci sklízají výsledky své práce, ještě je ale

stále čas vysadit i další plodiny, které sklídíte později. A čeho si můžete všimnout a jak můžete pomoci svým zvířecím sousedům v červnu?

Na procházce v přírodě se chovejte ohleduplně

Zeptejte se v jakékoliv záchranné stanici pro volně žijící zvířata, v jakou část roku mají nejvíce práce, a odpoví vám, že v červnu. Všude je spousta mláďat v nesnázích a záchranné stanice nestíhají. O své svěřence se starají ve dne v noci, ptáčata, ježčata, srnčata. Na nás „běžných lidech“ pak je, abychom jim zbytečně nepřidělávali práci. Je jasné, že když najdete zvíře zraněné, potřebuje vaši pomoc. Některá mláďata se ale mohou zdát na první pohled opuštěná, i když je chodí rodiče několikrát denně krmit. Neodnášejte zvířata z přírody

zbytečně, pokud si nejste jistí, zavolejte do některé záchranné stanice, kontakty najdete na zvirevnuouzi.cz.

Pozor dejte i na svoje čtyřnohé psí miláčky, psi mohou mláďata zabít, v přírodě se držte, pokud možno, na vyznačených cestách a svoje psy nepouštějte na volno tam, kde mohou být mláďata. A to může být klidně i v parku v nějakém odlehlém koutě. Nenechte své psi v přírodě honit srnky. I když je možná nedohoní, srna může uhynout i následkem stresu nebo ji pes bude tak dlouho pronásledovat, dokud ona nepadne únavou. Srny se v současnosti starají o své mladé, takže pokud zahyne máma srna, pravděpodobně nepřežijí ani srněčata.

Všichni potřebují pít

Letos byl sice poměrně mokrý nástup jara, v přírodě to ale tak moc znát není. Krajina je vyprahlá, takže každý kolemjdoucí uvítá misku s vodou. Vodu ocení ježci, ptáci, ale i hmyz. Pokud

máte rádi jednoduchá řešení, stačí mělká plastová podmiska (třeba ta pod květináč) a do ní dejte pár kamínků, které budou vyčuhovat nad hladinu. V

takovém pítku se mohou napojit jak ptáci, tak i hmyz a díky

kamínkům se neutopí. Pro ježky můžete na zem připravit keramickou misku s vodou, ta poslouží i jiným malým savcům nebo obojživelníkům. Ptákům můžete pořídit i závěsné pítko nebo pítko/koupaliště, které se připevní k zábradlí. Někteří ptáci nevyužívají k očistě písek a prach, ale právě různé nádrže s vodou. Je nádhera pozorovat, jakou jim dělá koupel radost. Pokud máte na zahradě ptačí pítko, je potřeba ho udržovat v čistotě, aby se mezi ptáky nešířily choroby. Vodu je dobré měnit denně a pítko je potřeba cca 1x týdně vyčistit.

Noční motýli na zahradě

Zatímco přes den můžete na zahradě obdivovat krásu pestrobarevných motýlů, v noci je vystřídají noční motýli, lidově můry, kteří spíše splývají se svým prostředím. Stejně jako denní motýli, ti noční hledají v zahradách nektar a místo pro rozmnožování. A co se týče rozmnožování, tak to znamená přítomnost housenek (larev), které jsou vyhledávanou potravou pro mláďata ptáků, ale konzumují je například i ježci. Dospělí noční motýli slouží jako potrava pro netopýry. Ježci i netopýři mají v červnu mláďata, takže potřebují ještě více potravy než obvykle.

Zatímco denní motýli se orientují spíše zrakem, noční mají skvěle vyvinutý čich. Lákají je rostliny, které voní k večeru a v noci.

Jak se rodí netopýři

Červen je mimo jiné také měsícem netopýřích mlád'at. Samička netopýra má většinou jen jedno až dvě mlád'ata ročně. Samičky bydlí přes léto pospolu v takzvaných mateřských koloniích. Svoje mlád'ata krmí mateřským mlékem a samy si přes noc shánějí hmyz. Při porodu musí samice zachytit své mládě létací nebo ocasní blánou, aby nespadlo. Mládě se instinktivně zachycuje drápky na matčině srsti a hledá mléčné bradavky, které má samice na hrudi mezi křídly, kde se přisaje. Samice vrápenců mají navíc ještě pár tzv. přichycovacích bradavek u pohlavního otvoru, kde se mládě drží v době mimo kojení. Netopýři jsou v tomto období zvlášt' zranitelní, tím, že mají jen jedno až dvě mlád'ata ročně, tak se rozmnožují pomalu.

Světový den životního prostředí

5. červen jako Světový den životního prostředí ustanovilo v roce 1972 Valné shromáždění Organizace spojených národů. Z

pohledu ochrany a obnovy životního prostředí je tento svátek považován za jednu z nejdůležitějších událostí v roce. Smyslem akce je rozšířit obecné povědomí o ekologických otázkách a upřít pozornost světové veřejnosti na zásadní ekologické výzvy současnosti. Každý může napomoci řešení ekologických problémů, ochrana životního prostředí se týká každého z nás.

Více než 400 milionů tun plastů se každý rok vyrobí na celém světě, z nichž méně než 10 procent je recyklováno. Plasty znečišťují jezera, řeky a moře, a mikroplasty se dostávají do potravin, vody a vzduchu. Člověk ročně zkonsumuje více než 50 000 plastových částic. Jednorázový plast poškozuje lidské zdraví a biologickou rozmanitost. Česká republika se snaží řešit tento problém a podporuje udržitelné aktivity, například Komerční banka nabízí platební karty z recyklovaného plastu a podporuje odpovědné investování a udržitelné technologie. Každý jednotlivec může přispět omezováním spotřeby plastů, například tím, že nepoužívá jednorázové obaly, kupuje bezobalově, používá síťovky na nákup, vyhýbá se mini porcím a používá ekologické alternativy, jako jsou tuhé šampony nebo zubní pasty v tabletách.

Litomyšl

Město Litomyšl leží ve východní části Pardubického kraje, na pomezí Čech a Moravy. Žije v něm 10 441 obyvatel a jeho součástí jsou též integrované obce Nedošín, Pohodlí, Nová Ves u Litomyšle, Kornice, Suchá a Pazucha. První písemná zmínka o Litomyšli se vztahuje již k roku 981 a pochází z Kosmovy kroniky české, kdy měl na litomyšlském návrší stávat strážní hrad střežící panství Slavníkovců a nedaleko procházející obchodní cestu evropského významu – tzv. Trstěnickou stezku. Také proto se o Litomyšli hovoří jako o městě s tisíciletou historií. Roku 1259 byla Litomyšl českým králem Přemyslem Otakarem II. povýšena na město a v roce 1344 zde Karel IV. založil biskupství. I tyto události a postupná správa města Kostky z Postupic, Pernštejny, posléze rody Trauttmansdorffů, Valdštejnů-Vartemberků a naposledy Thurn-Taxisů přinášely městu nebývalý rozkvět a užitek. Litomyšl byla vždy významným sídlem a tomu odpovídaly i stavitelské počiny - Vratislav II. z Pernštejna zde nechal vystavět skvostný renezanční zámek (1568 – 1581) a roku 1722 byl dostavěn monumentální piaristický chrám Nalezení sv. Kříže.

V 19. století město sice ztrácelo na významu z hlediska obchodního (hlavní železniční trať byla vedena přes nedalekou

Českou Třebovou) nicméně se stále více stávalo centrem společenského dění, školství, vzdělanosti a umění. 2. března 1824 se v zámeckém pivovaru narodil budoucí zakladatel české národní hudby skladatel Bedřich Smetana, 29. března roku 1832 vynikající představitel české krajinářské školy malíř Julius Mařák a působila zde řada významných osobností v čele s literáty Boženou Němcovou, Aloisem Jiráskem a Josefem Váchalem. Ve XX. století se město postupně rozrůstalo, zprvu o vilové čtvrti, později o panelová sídliště, v 80. letech pak bylo necitelně rozděleno tzv. průtahem silnice I/35.

Litomyšl však stále zůstává mimořádně významným městem regionu a jeho jedinečnost, půvab, historie i bohatý současný život, památky i moderní architektura přitahují pozornost turistů a návštěvníků doslova z celého světa. Areál renesančního zámku, v němž se již od roku 1949 každoročně uskutečňuje věhlasný Mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl, je od roku 1999 zapsán v seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Litomyšl má ve znaku lilii a jeho partnerskými městy jsou nizozemský Roden, italské San Polo d'Enza a slovenská Levoča.

Smetanova Litomyšl

Festival Smetanova Litomyšl je druhým nejstarším hudebním festivalem v České republice, zároveň patří k největším pravidelným festivalům klasické hudby u nás. Jeho hlavní programovou náplní jsou operní inscenace, koncertní provádění oper, ale také galakoncerty, oratoria, kantáty a písňové večery, tedy formy, v nichž je dominantou vokální umění. Stranou však nezůstávají ani hudba symfonická, instrumentální či komorní, prostor zde nachází balet stejně jako koncerty chrámové, promenádní nebo i přesahující do jiných žánrů.

Centrem festivalového dění je nádherný areál Státního zámku Litomyšl, který byl v roce 1999 zapsán na seznam kulturního světového dědictví UNESCO. Hlavní pořady se konají zejména v akusticky dokonalém II. nádvoří s unikátním výsuvným zastřešením, ale také v litomyšlských chrámech, ve Smetanově domě a pravidelně též například na zámku v Nových Hradech. Návštěva Smetanovy Litomyšle bývá nevšedním zážitkem, kromě zajímavé dramaturgie a špičkových interpretačních výkonů nabízí pobyt mimo ruch a shon metropole, v místě s mimořádným géníem loci.

Rok založení: 1946

Termín konání: každoročně v období cca 25 dní na přelomu června a července

HISTORIE FESTIVALU

Již od roku 1946 je v rodišti zakladatele české národní hudby Bedřicha Smetany, starobylé východočeské Litomyšli, pořádán velký festival klasické hudby Smetanova Litomyšl.

Je zákonité, že Litomyšl vždy oceňovala Smetanův dějinný odkaz a jeho jménem nazvala nejvýznamnější městské stavby, lokality i kulturní svátky: na přání občanů nese hlavní náměstí jméno Smetanovo (od r. 1990), v r. 1905 byla otevřena nová divadelní a koncertní budova jako Smetanův dům, při příležitosti 100. výročí narození skladatele v r. 1924 byl odhalen jeho pomník a v Litomyšli poprvé vystoupil kompletní soubor opery pražského Národního divadla a zazpívala největší česká pěvkyně Ema Destinová.

Již před druhou světovou válkou se rýsoval plán pořádání smetanovských hudebních slavností, podobných bonnským (L. van Beethoven), či salcburským (W. A. Mozart). Hned v roce 1945 se na základě iniciativy Svazu českých výkonných hudebních umělců začal chystat první ročník a ve dnech 22. a 23. června 1946 se konaly dva koncerty České filharmonie s

dirigentem Rafaelem Kubelíkem pod označením „Hudební slavnosti Smetanova Litomyšl I.“.

V následujících letech však festival nepokračoval a k založení pravidelné tradice došlo až při příležitosti 125. výročí narození Bedřicha Smetany v roce 1949. Dějištěm festivalu se stal krásný areál litomyšlského zámku s přírodním amfiteátre a akusticky dokonalým II. nádvořím.

Zprvu byl festival zaměřen monotematicky – hrála se výhradně hudba Bedřicha Smetany a stálým hostujícím souborem bylo pražské Národní divadlo. Později byly na festival přizvány i další operní ansámby – z Brna, Ostravy a Bratislavy a v r. 1965 zde poprvé zazněla i tvorba jiného skladatele (E. Suchoň – Svätopluk).

V období let 1966 – 1973 Smetanova Litomyšl nebyla pořádána a k obnovení její tradice došlo až v dalším jubilejním roce - 1974. Sedmdesátá léta pak přinesla průlom v dramaturgii, neboť vedle hudby Smetanovy se začala pravidelně objevovat i hudba jiných, zejména českých a slovanských autorů. Díla Dvořáka, Janáčka, Martinů, Fibicha, ale i Čajkovského a Prokofjeva byla vítaným programovým zpestřením, avšak teprve na sklonku 80. let se počal festival otevírat i žádané hudbě Mozartově, Verdiho a dalších světových skladatelů.

V té době však přišla i mírná stagnace diváckého zájmu a po listopadu 1989 vyvstaly otázky, jak dále. Městskému úřadu se podařilo vytvořit nový tým organizátorů, zřídil Nadaci festivalu Smetanova Litomyšl (dnes Smetanova Litomyšl, o.p.s.) a výrazně podpořil nový festivalový model – festival dramaturgicky rozmanitější, rozsáhlejší co do délky trvání i počtu pořadů, lépe obsazovaný účinkujícími. V současnosti se tak Smetanova Litomyšl koná na sklonku června a začátkem července po dobu až 25 dní, během nichž se uskuteční kolem čtyřicítky hlavních pořadů a bohatý doprovodný program. Dramaturgie se více otevřela, kromě oper různých autorů jsou součástí programu oratoria, pěvecké recitály, instrumentální koncerty a dokonce i divadelní představení.

Festival se stal skutečně hodnotnou kulturní aktivitou s promyšleným dlouhodobým dramaturgickým záměrem, vycházejícím nejen z přenesených stávajících inscenací, ale i z unikátních hudebně-inscenačních projektů, ať již vlastních či spoluvytvářených. Díky tomuto trendu se k festivalu obrátil zájem odborné kritiky a Smetanova Litomyšl se stala pojmem i pro hudební odborníky. V roce 1995 se stala generálním partnerem festivalu Česká spořitelna; vstup silného partnera znamenal řádové navýšení rozpočtu a díky tomu i možnost

zkvalitnit divácké zázemí. Pro II. zámecké nádvoří byla navržena a vyrobena unikátní zastřešovací konstrukce, která dokáže v případě nepříznivého počasí neslyšně, třeba i během probíhajícího koncertu, zakrýt celé hlediště. Od roku 1996 je také pravidelně na II. nádvoří pro diváky instalováno zvýšené hlediště. O tom, že se nový model osvědčil, nejlépe svědčí divácký zájem. Na většinu pořadů bývají vstupenky záhy vyprodány a průměrná obsazenost hledišť přesahuje 95 %.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Neratově

Kostel, který dostal druhou šanci. Úžasné místo, které nemá obdoby. Tak nějak se většinou o kostelu Nanebevzetí Panny

Marie v Neratově hovoří. Nejde o žádné přehánění a pravdivost těchto slov mohou potvrdit všichni ti, kteří toto místo

navštívili.

Ostatně celý Neratov je již od druhé poloviny 17. století významným poutním místem. Tehdy na tom měla svou zásluhu milostná soška Panny Marie a pramen, který u kostela vyvěrá. Původní kostel přestal stačit zvyšujícímu se počtu poutníků a tak byl v letech 1723 – 1733 na kopci vystavěn nový barokní chrám. Základní kámen položil majitel panství Johann Karl z Nostitz-Rhieneck 14. srpna 1723. Vysvěcení proběhlo na svatého Bartoloměje 24. srpna 1733.

Architekt díla je neznámý. Odborníci ho nejčastěji připisují kruhu kolem Giovanni Battisty Alliprandiho. Mohl jím však být i první stavitel kostela, Carl Antoni Reina. Ten se zabil při pádu z lešení a chrám dostavil Jakub Ondřej Carow.

V roce 1945 kostel vyhořel po zásahu střelou Rudé armády. O

10 let později měli lidé z okolí snahu obnovit alespoň kostelní střechu, na opravu se ale nezískalo dostatek financí. Za komunismu bylo rozhodnuto o jeho demolici,

z které sešlo díky tomu, že peníze určené na zbourání kostela byly použity na převoz rokokového schodiště.

Kostel se v roce 1992 podařilo zapsat na seznam kulturních památek. Od té doby se usilovně pracuje na jeho obnově. Ještě

před tím se 15. srpna 1990 uspořádala první pouť na svátek Nanebevzetí Panny Marie a obnovila se tak zapomenutá poutní tradice.

V roce 2003 bylo obnoveno průčelí, věže a

hodiny, o rok později proběhla sanace vnitřního zdiva a oprava fary. Svou pověstnou skleněnou střechu dostal v roce 2007, roku 2008 byly obnoveny střešní římsy. Poté se opravila dlažba, kúr a dostalo se na opravu vstupního schodiště.

Od roku 2013 je kostel postupně vybavován novými prvky liturgického vybavení. V roce 2018 došlo k další rekonstrukci průčelí kostela, kterému byl vrácen původní barokní vzhled. Snaha o navrácení rokokového schodiště byla soudně zmařena a muselo se vybudovat schodiště nové. Na věže se vrátily barokní bání a ve věžích se opět rozezněly zvony. Vše vytvořené podle původního návrhu.

Kostel je otevřený stále a všem, nikdy se nezavírá. Protože, jak říká pan farář Josef Suchár: „Na co kostely, které jsou zavřené.“ Na obnově kostela se podílí Sdružení Neratov, z. s. společně s Římskokatolickou farností Neratov.

Poděkování naší paní ředitelce Mgr. Miluši Kopecké

Po příchodu do Domova důchodců Ústí nad Orlicí jsem občas potkávala moc hezkou blond paní středního věku, vždy vkusně a pěkně upravenou. Jednou při hudebním vystoupení venku stála vedle mne, ptala se, jak se mi program líbil a zda si zde dobře zvykám? Překvapilo mě to a zeptala jsem se potom sester kdo to je?

Tak jsem poznala naši milou a vlídnou paní ředitelku.

Při představě jak má velikou zodpovědnost a starost o domov se dvěma budovami obyvatel a o další množství širšího počtu pracovníků, jsem si jí začala hodně vážit. Z pohledu laika je to práce bez konce. Každý pracovní úsek je nezastupitelný, všichni musí dohromady sdílet a naplňovat vše potřebné pro domov. Paní ředitelka má o všem přehled. Zúčastňuje se i mnoha kulturních vystoupení a dalších akcí, má tím možnost ověřit si jejich kvalitu a podle účasti i zájem našich obyvatel.

Důležitá je zde pro nás všechny každodenní přímá péče sestřiček, také zdravotních i rehabilitačních. Obyvatelé jsou převážně starší a tím více mají zdravotních potíží. Pravidelně sem dojíždí lékařka pro všeobecnou a další pro specializovanou

péči. Domov úzce spolupracuje s dispečinkem sanitek a velkou pomocí je autíčko ČČK, které vozí pacienty k odborným lékařům. Dochází sem i kadeřnice a pedikérka.

V Domově máme hezké prostředí, na pokojích nový nábytek, obnovené koupelny, všude protipožární zabezpečení atd.

Na chodbách je pro radost ochočený králíček, zpívají andulky, v přízemí je instalováno nové velké akvárium s množstvím rybiček. Vše slouží nejen nám, ale i návštěvám, hlavně těm dětským.

Chodby, společenské místnosti a jídelna jsou aktivizačními sestrami vyzdobeny ke všem svátkům i výročím. Jídelna je velká, proto slouží ke svátečním setkáváním, je možné zde promítat filmy, pořádat koncerty i přednášky, hrát společenské hry. Její součástí je velká přilehlá kuchyně. Vaří zde velmi dobře, strava je pestrá a jsem si jistá, že bychom si to doma většina z nás nedopřála. Strávníci mohou docházet i z okolí.

Do domova máme krásný prodloužený vstup s novou potřebnou recepcí a příjemným prostředím všude kolem. To příznivě hodnotí i příchozí návštěvy. Ty se mohou posadit hned naproti do kavárny, kde je dostatečný výběr oblíbených výrobků a nápojů.

Návštěvám slouží i společenské místnosti. Za kladné považuji, že jsou všude umístěny knihovny a každý z obyvatel zde má možnost vyhovět svým širším zájmům.

Vrátím se ke všem oblíbené kavárně. Přes prosklenou stěnu je vidět ke kulatému bazénku, uprostřed mu vévodí fontánka s umělecky pojatou vázkou. Chystají se kvést růžové lekníny. Všude kolem jsou k posezení lavičky. Podél domu jsou kovové stolky s křesílky a horní zástěna proti slunci, ta je i v kavárně. Vše je praktické pro použití v letním období.

Na druhé straně je větší prostor s trávničkem a pergolou. Uprostřed zastíňuje lavičky pěkně rostlá lípa. Zde se odehrává mnoho kulturních, zábavných i domovských akcí. Aktivizační i další sestry sem od jara do podzimu přivázejí z obou budov nechodící obyvatele, aby pobýli na čerstvém vzduchu.

Na druhé straně směrem k silnici je překrásně upravený parčík, osázený zajímavými okrasnými stromy, keři a květinami. Ty nám dekorují i mnohá místa v domově a vstupu.

Jsem zde už 4,5 roku a pohybuji se samostatně na vozíku. Máme se tu dobře, je o nás všestranně postaráno. Na většině místech ve světě ani taková zařízení nemají.

Bližší informace o našem domově si můžete najít na internetu ve zde vydávaném časopise „Měsíčník“.

Proč se tak podrobně rozepisují? O mnoho z uvedeného se za období svého působení v Domově důchodců Ústí nad Orlicí zasloužila naše paní ředitelka. Patří jí vřelé a upřímné poděkování. Přání pevného zdraví a spokojených let v dalším životě, propojených s nejbližšími členy rodiny. Mnoho radosti ať jí přinesou ti nejmenší, tolik pro nás důležití. Aby ji provázeli i dobří přátelé, zde v domově nejlépe pocítujeme, jak je to důležité.

Při svých skoro osmdesáti letech mohu napsat, jak bývalo dříve zvykem.

S velkou úctou se s Vámi loučí, i za další spokojené obyvatele,

Marie Sikorová,
obyvatelka Domova důchodců ÚnO.

Trénujeme paměť

KVÍZ: Uhodnete všechny české lidové hádanky?

1. **Leze, leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze. Kdo to je?**
  - a) Zloděj
  - b) Voda
  - c) Klíč
  - d) Pavouk
2. **Lehká jako peříčko, nemá ráda teplíčko. Tančí něžně, snad i lehce, roztát v kapku vody nechce. Potká-li své sestřičky, svět je bílý celičký. Co to je?**
  - a) Vločka
  - b) Hvězda
  - c) Sůl
  - d) Sníh
3. **Ač je pořád ve svém domku, je přec stále mokrý. Kdo to je?**
  - a) Hlemýžď
  - b) Jazyk
  - c) Vodník
  - d) Oko
4. **Člověku jsem dobrý druh, stvořil jsem mu džbán i pluh. Les mě živí, voda hubí, jen dej pozor na mé zuby! Kdo jsem?**
  - a) Pila
  - b) Kámen
  - c) Mráz
  - d) Oheň

5. Kdo slyší všechno a neříká nic?

- a) **Důchodce**
- b) **Němý člověk**
- c) **Zed'**
- d) **Ucho**

6. Panna sedí v kvítí, celá jen se svítí. Dáš-li panně polena, vyžene i jelena. Padne-li na kámen, pranic se nestane, padne-li do slámy, krvavá povstane. Kdo to je?

- a) **Světluška**
- b) **Jiskra**
- c) **Tůně**
- d) **Kometa**

7. Co zůstane mokré při sušení?

- a) **Voda**
- b) **Plavky**
- c) **Kalhoty**
- d) **Ručník**

8. Kdo klepe na okno, ale dovnitř nejde?

- a) **Zloděj**
- b) **Děšť**
- c) **Kos**
- d) **Soused**

9. Svatá Voršila perly rozsila, měsíc viděl, nepověděl, slunce vstalo, posbíralo. Co to je?

- a) **Perly**
- b) **Jinovatka**
- c) **Rosa**
- d) **Stín**

Smějeme se

Honzík povídá mamince:

"Jdu do lesa na třešně..."

"Honzíku, ale vždyť je zima."

"Já vím, mám čepici a rukavice."

Matka ukončovala rvačku svých synů a ptá se:

„Tak a teď mi řekněte, jak to všechno začalo.“

Michal na to odpoví:

„Všechno začalo tím, že mi Honzík vrátil facku.“

Honzík z Prahy je na prázdninách u babičky a poprvé vidí živé prase: "Babi, babi, to prase mluví stejně jako tatínek, když spí!"

„Pane doktore, vždy když piju čaj nebo kávu, píchá mě pod levým okem,“ stěžuje si paní Nováková.

„Tak si zkuste vyndat ze šálku lžičku.“

Anička se kouká na maminku, jak si nanáší na obličej pleťovou masku a ptá se jí:

"Maminko proč to děláš?"

"Abych byla krásná."

Za chvíli si ji maminka sundá a Anička povídá:

"Vzdáváš to?"

Vzpomínka na Rej čarodějnic

*Hezkých chviliek bylo dosti,
tak se mohlo zapomenout na starosti.*

*Čarodějnice ty hezké byly,
snad každému se zalíbily.*

*I balet se jim podařil,
i ten nás však překvapil.*

*I vínečko se tam pilo,
náladu to vylepšilo.*

*K poslechu hudba hrála,
tedy třešničku tomu dala.*

*Že počasí příjemné bylo,
tak to posezení se vydařilo.*

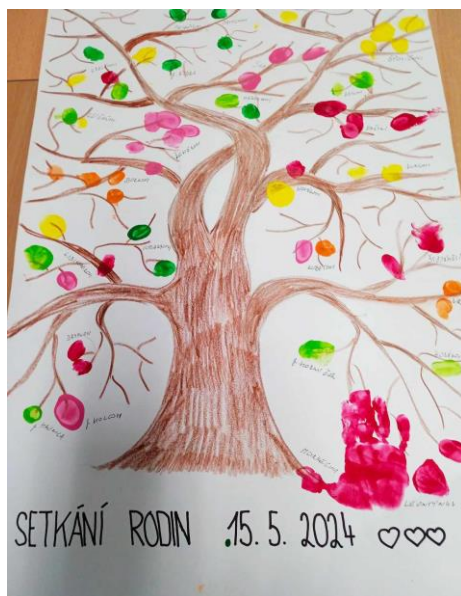
Karel Čada, obyvatel DD ÚO

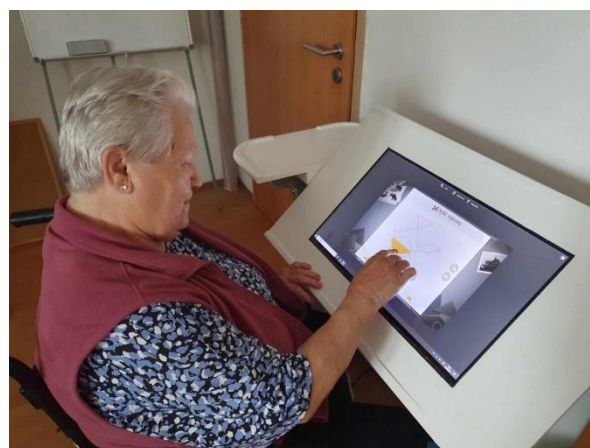

Jak jsme se měli v květnu

Navštívily nás děti z MŠ Na Výsluní, oslavili jsme také Den rodiny. Učili jsme se hrát nové společenské hry a těšili se s dobrovolníky Tomášem a Zdenkou.

Květen patřil i setkávání se zvířátky. Nechyběla psí kamarádka Jenny a oblíbení poníci Poky a Ponny, tentokrát k nám dorazili s oslíky Ludíkem a Otíkem. Využívali jsme možnosti vzdělávat se v počítačové oblasti.

Osázeli jsme mobilní zahrádky a dlouhé chvíle jsme si krátili karetní hrou žolíky.

Správné odpovědi kvízu: 1c, 2a, 3b, 4d, 5d, 6b, 7d, 8b, 9c

Zdroje:

<http://www.pranostika.cz/cerven.html>

<https://www.zelenadohttps://www.ekokalendar.cz/EnviroDaymacnost.com/blog/index.php/2021/06/24/rok-v-zahrade-cerven/>

<https://smetanovalitomysl.cz/o-festivalu/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Litomy%C5%A1>

<https://www.neratov.cz/navstivte-neratov/pro-poutniky/kostel/>

<https://www.neratov.cz/pro-media/fotogalerie/>

<https://www.vtipkomat.cz/pletova-mask>

<https://refresher.cz/135773-KVIZ-Uhadnes-vsechny-ceske-lidove-hadanky>